

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/152/2025
Identifikačné číslo spisu:	7123207984
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7123207984.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Mesto Košice, Košice, Trieda SNP 48/A, IČO: 00 691 135, proti žalovanej X. K., narodenej XX. N. XXXX, Q.Š., V. XX/X, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák, PhD., s.r.o., Košice, Kováčska 28, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 17C/11/2023, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. mája 2025 sp. zn. 5Co/52/2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 29. mája 2025 sp. zn. 5Co/52/2024 v časti potvrdzujúceho výroku týkajúceho sa určenia, že „žalobca je podielovým spoluvlastníkom pozemku registra E-KN parc. č. XXX - trvalý trávny porast o výmere 978 m², v k. ú. Q., obec Košice - Kavečany, okres Košice I, v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 1/24, zapísaného na LV č. XXXX v časti P. pod por. č. XX, S.. a tiež spoluvlastníkom pozemku registra E-KN parc. č. XXX - orná pôda o výmere 22.224 m², v k. ú. Q., obec Košice - Kavečany, okres Košice I, vo výške spoluvlastníckeho podielu 1/24, zapísaného na LV č. XXXX v časti B pod por. č. XX“ ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania z r u š u j e a vec mu v uvedenom rozsahu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom podľa §387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil rozsudok Mestského súdu Košice (ďalej len „súd prvej inštancie resp. prvoinštančný súd“) zo 16. februára 2024 č.k. 17C/11/2023-316, ktorým žalobu o určenie, že „žalobca je podielovým spoluvlastníkom pozemku registra E-KN parc. č. XXX/XX - orná pôda o výmere 2416 m², v katastrálnom území Q., obec Košice - Kavečany, okres Košice I, v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 1/9, zapísaného na LV č. XXXX v časti B pod por. č. 3“, zamietol a súčasne určil, že „žalobca je podielovým spoluvlastníkom pozemku registra E-KN parcela č. XXX - trvalý trávny porast o výmere 978 m², v katastrálnom území Q., obec Košice - Kavečany, okres Košice I, v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 1/24, zapísaného na LV č. XXXX v časti B pod por. č. XX, S.. a tiež spoluvlastníkom pozemku registra E-KN parc. Č.. XXX - orná pôda o výmere 2,2224 m², v k. ú. Q.y, obec Košice - Kavečany, okres Košice I, vo výške spoluvlastníckeho podielu 1/24, zapísaného na LV č. XXXX v časti B pod por. č. XX“, žalobcovi voči žalovanej priznal náhradu trov

konania vo výške 33,34% (výrok I.); žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bližšie označeným v petite žaloby s odôvodnením, že žalovaná je v súčasnosti zapísaná ako ich spoluvlastník. Táto vlastnícke právo k pozemku parcela E-KN č. XXX/XX (mpč. XXX/a/X) v žalovanom podiele nadobudla titulom osvedčenia o dedičstve sp. zn. XXD XXX/XXXX, ako dedič po poručiteľovi J. Š., evidovanom na kópii LV č. XXXX so stavom k 7. marcu 2017 pod B3, resp. na pozemkovoknižnej vložke č. XXX v katastrálnom území Q. pod por. č. Xa); vlastnícke právo k ďalšiemu žalovanému pozemku parcela E-KN č. XXX v žalovanom podiele nadobudla titulom osvedčenia o dedičstve sp. zn. XXD/XXX/XXXX, ako dedič po poručiteľovi J.V. Š., evidovanom na pozemkovoknižnej vložke č. 5 v katastrálnom území Q. pod por. č. XXd) a vlastnícke právo k pozemku parcela E-KN č. XXX v žalovanom podiele nadobudla titulom osvedčenia o dedičstve sp. zn. XXD/XXX/XXXX, ako dedič po poručiteľovi J.V. Š., evidovanom na pozemkovoknižnej vložke č. X v katastrálnom území Q.D. pod por. č. XXd). Žalobca ale tvrdil, že ešte pred vydaním spomínaných dedičských rozhodnutí bol Vyvlastňovacím rozhodnutím Obvodného národného výboru, odborom výstavby, ÚPAaD č. Výst. 9860/2617/84-Go zo 4. januára 1985, s vyznačením dátumu právoplatnosti 10. apríla 1985 (ďalej len „vyvlastňovacie rozhodnutie“), pozemok parcela E-KN č. XXX/XX (mpč. XXX/a/X) vyvlastnený pôvodným vlastníkom evidovaným na PKV č. XXX (str. 13 a 35 vyvlastňovacieho rozhodnutia) v podiele 1/1. Pozemok parcela E-KN č. XXX a tiež č. XXX bol vyvlastnený pôvodným vlastníkom evidovaným na PKV č. X (str. 6, 7, 20 a 34 vyvlastňovacieho rozhodnutia) a vlastníkom pozemkov vo vyvlastnených podieloch sa stal Československý štát v zastúpení Zoologickej záhrady Košice, ktorej bol zriaďovateľom. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že pred vyvlastňovacím rozhodnutím bola kúpnu zmluvou zo dňa 14. novembra 1984 uzatvorenou medzi predávajúcou „R.I. Š. I. Q.“ a kupujúcim „Československým štátom - Národný výbor mesta Košice zast. Zoologickou záhradou Košice“ do vlastníctva štátu odpredaná parcela v katastrálnom území Kavečany pojatá do pozemkovoknižnej zápisnice č. X Y. P. XX Č.. XXX v pomere 280/1120in (vo výmere 1427,49 m²), č. XXX v rovnakom pomere (o výmere 2.588,99 m²) a č. XXX v rovnakom pomere (o výmere 4.512,72 m²), ktorá bola zahrnutá do novovytvorenej parcely č. 899/14 pre katastrálne územie Q.S.-R.. V bode 2 zmluvy je uvedená kúpna cena „1.805,10 korún čsl“. Podľa bodu 3 zmlúv kupujúca organizácia mala zaplatiť kúpnu cenu odpredávajúcej najneskôr do 15 dní od právnej moci tejto zmluvy počínajúc, s čím odpredávajúci bol uzrozmnený. Podľa bodu 6 zmluva nepodliehala registrácii štátnym notárstvom. V bode 7. si účastníci zmluvy vyhradili podľa tejto zmluvy v evidencii nehnuteľností zapísať pre katastrálne územie Q.- R. na A LV vlastníctvo „ZOO Košice - Čsl. štátu - NVMK“ a na B LV pojať odpredané nehnuteľnosti do parcely č. XXX/XX. Podľa bodu 8 nadobúdateľka Zoologická záhrada Košice mala zmluvu predložiť podľa § 4 zákona č. 22/1964 Zb. do evidencie nehnuteľností do 60 dní odo dňa právoplatnosti počínajúc. Na základe uznesenia rady MsNV v Košiciach číslo XXXX/F zo dňa 17. septembra 1976 zmluva nepodliehala schváleniu. V bode 9. účastníci zmluvy zobrali na vedomie, že zmluva nadobudne právnu moc dňom, keď bude schválená a potvrdená Národným výborom mesta Košice. Zmluvy sú opatrené pečiatkou Zoologickej záhrady Košice a podpismi, podpis odpredávajúcej je osvedčený Štátnym notárstvom Košice - mesto. Prvoinštančný súd ďalej uviedol, že podľa protokolu č. 5 o prechode vlastníctva nehnuteľného majetku v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí uzatvoreného medzi Zoologickou záhradou Košice - Kavečany ako odovzdávajúcim a mestom Košice ako preberajúcim prešli žalované pozemky k 1. máju 1991 do vlastníctva Mesta Košice. Protokol mal len deklaratórny charakter. Podporne žalobca s poukazom na ustanovenia § 134 ods.1 a 3 a § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka tvrdil „vydržanie“ pre prípad, že by súd dospel k záveru, že vyvlastňovacie rozhodnutie je neplatné, avšak zakladá titul, na základe ktorého sa dobromyseľný držiteľ, štát, mohol domnievať, že sa stal vlastníkom žalovaných pozemkov v žalovaných podieloch, a teda zakladá aj domnienku dobromyseľnosti držiteľa, pričom vydržacia doba začala plynúť 1. mája 1991, kedy mesto Košice nadobudlo žalované pozemky na základe zákona č. 138/1991 Zb. a skončila 1. mája 2001 bez rušenia držby žalovaných pozemkov.

1.2. Naliehavý právny záujem žalobcu na určení vlastníckeho práva bol daný z dôvodu, že nie je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník sporných pozemkov v žalovaných podieloch, a to aj napriek

tomu, že by ním mal byť. Ďalším dôvodom naliehavosti právneho záujmu bola skutočnosť, že žalovaná sa v konaní vedenom pod sp. zn. 24C/32/2021 pred Okresným súdom Košice II domáhala zaplatenia sumy 7.445,13 eura s príslušenstvom ako náhrady za užívanie žalovaných pozemkov žalobcom, resp. náhrady za užívanie žalovaných pozemkov žalobcom nad rámec jeho spoluvlastníckeho podielu.

1.3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a zistení skutkového stavu vec právne posúdil podľa ustanovení § 137 písm. c) CSP, § 70 ods. 1, 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností, § 18, § 19, § 21, § 34, § 35 ods.2, § 36 ods.1,2, § 37, § 41, § 47 ods.1 až 3, § 133, § 134 ods. 2, § 399 ods. 1, § 490 ods. 1, 2 tretia a štvrtá veta v znení platnom do 30. júna 1988, § 868 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 12 ods.2, § 21, § 22 ods.1,2, § 46 ods.1, § 10 ods.1 až 5, § 11 ods.1, 2 zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch, § 75 ods. 1 písm. c/ a ods. 2 zákona č. 109/1964 Zb. (Hospodársky zákonník), § 29 ods. 1 až 4 vyhlášky FMF č. 156/1975 Zb. o správe národného majetku, § 4 ods. 2 zákona č. 22/1964 Zb. o evidencii nehnuteľností. Uviedol, že v čase uzavretia zmluvy zo dňa 14. novembra 1984, ako aj v súčasnosti, Občiansky zákonník rozlišoval účastníkov právnych vzťahov. Za rovnocenné subjekty občianskoprávných vzťahov považoval tak socialistické organizácie, ako aj štát. Z tohto pohľadu považoval prvoinštančný súd za potrebné vnímať i označenie nadobúdateľa v dotknutej kúpnej zmluve. Z tejto bolo absolútne evidentné, a to z poradia uvedených subjektov, kto je nadobúdateľom, a to Československý štát. Československý štát konal prostredníctvom svojich orgánov. V danom prípade bol za pomlčkou vyznačený konkrétny orgán vystupujúci v mene štátu, a to Národný výbor mesta Košice, ktorý sa nechal pri svojich úkonoch zastúpiť socialistickou organizáciou - Zoologickou záhradou Košice. K uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. februára 2021 sp. zn. 3Cdo/263/2018, na ktoré žalovaná poukázala, uviedol, že uvedené rozhodnutie vychádza z iného skutkového základu neaplikovateľného na tento prípad, pretože v predmetnom konaní išlo o kúpnu resp. hospodársku zmluvu medzi jednou zmluvnou stranou označenou ako „čsl. štát Národný výbor mesta Košice“ a druhou zmluvnou stranou označenou ako „čsl. štát - vysoká škola veterinárska v Košiciach“, akoby tento majetok uvádzaný v zmluve mal štát odovzdať sám sebe, kedy za odovzdávajúcu i preberajúcu organizáciu bol v zmluve označený právne nemožný križenec štátu a jedného orgánov, resp. štátu a jedného z ním zriadených vysokých škôl. V danej veci zmluvu za štát, konajúci prostredníctvom NVMK uzatvorila ako zástupca ZOO v Košiciach. Súd prvej inštancie mal za to, že v konaní bolo preukázané oprávnenie ZOO ako organizácie zriadenej a riadenej MsNV v Košiciach a neskôr riadenej NVMK uzatvoriť predmetnú kúpnu zmluvu, nakoľko podľa organizačného poriadku jej riaditeľ zodpovedal za plnenie harmonogramu výstavby ZOO; ZOO zakupovala majetok na zabezpečenie svojej činnosti, bola príspevkovou organizáciou, ktorá hospodárila podľa vlastného rozpočtu schváleného plenárnym zasadnutím MsNV a dostala od MsNV i príspevok na realizáciu prípravných prác, ako aj výstavby vrátane na záber poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu vo výške 18.300,- Kčs, na základe čoho potom ako investor aj podávala návrhy štátnym orgánom (na vyňatie z poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu, na vyvlastnenie pozemkov) a odkupovala pozemky. Predmetom uvedenej kúpnej zmluvy bol prevod nehnuteľností - spoluvlastníckych podielov k pozemkom do socialistického vlastníctva, pričom nešlo o prevod poľnohospodárskeho ani lesného majetku, preto v zmysle vtedy platných ustanovení (§ 868 Občianskeho zákonníka) nebola potrebná pre účinnosť zmluvy registrácia notárom ani súhlas národného výboru. Podľa vtedy platného Hospodárskeho zákonníka vykonávacie predpisy ustanovovali podmienky pre nadobúdanie vecí do štátneho vlastníctva, mohli ustanoviť aj obmedzenia a podmienky pre odplatné nadobúdanie vecí socialistickými organizáciami od občanov a iných socialistických organizácií takým vykonávacím predpisom bola vyhláška FMF č. 156/1975 Zb.

1.4. Súd prvej inštancie uzatvoril, že štát nadobudol na základe zmluvy zo 14. novembra 1984 spoluvlastnícke podiely na parcelách E-KN č. XXX D. XXX vo výške 280/1120 od R.I. Š., Q., preto nemohli byť predmetom dedičstva po nej, pretože v čase jej smrti, a to 3. apríla 1993 už neboli v jej vlastníctve. Následne nemohli byť uvedené spoluvlastnícke podiely predmetom dedenia ani po právnych nástupcoch R. Š., t.j. R. K., rodenej Š., zomrelej XX. R. XXXX. Na platnosti kúpnej zmluvy nič nemenila ani skutočnosť, že sporné spoluvlastnícke podiely R. Š., rodenej Q. na parcelách E-KN č. XXX a XXX v katastrálnom území Q. (ako aj menovaná) boli uvedené aj vo vyvlastňovacom rozhodnutí zo 4. januára 1985, pretože spoluvlastnícke právo k uvedeným parcelám už predtým platne prešlo na

Československý štát titulom kúpnej zmluvy. Žalobca v konaní vysvetlil, že išlo o administratívnu zrejmu nesprávnosť, čo bolo vzhľadom na množstvo vysporiadavaných pozemkov a spoluvlastníkov v súvislosti s výstavbou ZOO v Kavečanoch uveriteľné. K rozsudku Okresného súdu Košice II zo 4. augusta 2021 sp. zn. 26C/68/2020 vo veci žalobcu L. X.T. proti Mestu Košice súd prvej inštancie uviedol, že okrem iného sa táto vec netýkala parciel registra E-KN č. XXX a XXX.

1.5. Vec ďalej posúdiac podľa ustanovení § 1, § 3 ods. 1 zákona č. 518/1990 Zb. o prechode zakladateľskej alebo zriaďovateľskej funkcie národným výborom na obce, § 2 ods. 1, 2, 3, § 14 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, § 1 ods. 1 zákona č. 139/1990 Zb. o obecnom zriadení prvoinštančný súd konštatoval, že právnym nástupcom štátu v danej veci je zo zákona žalobca. Na základe kúpnej zmluvy zo 14. novembra 1984 sa vlastníkom žalovaných pozemkov vo vykúpených podieloch stal Československý štát zastúpený Zoologickou záhradou Košice. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami prešlo na žalobcu vlastnícke právo k žalovaným pozemkom vo vykúpených a vyvlastnených podieloch ku dňu účinnosti tohto zákona (išlo o prechod majetku štátu na obec ex lege), t.j. k 1. máju 1991 nadobudol žalobca priamo zo zákona vlastnícke právo k žalovaným pozemkom vo vykúpených podieloch. Podľa protokolu č. 5 o prechode vlastníctva nehnuteľného majetku v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. uzatvoreného 23. augusta 1993 medzi Zoologickou záhradou Košice - Kavečany ako odovzdávajúcim a Mestom Košice ako preberajúcim, prešli žalované pozemky k 1. máju 1991 do vlastníctva Mesta Košice. Predmetný protokol mal deklaratórny charakter. V zmysle § 34 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. sa vlastnícke právo, ktoré vzniklo na základe zákona zapisuje do katastra nehnuteľností záznamom, pričom záznam nemá právotvorné účinky, ale má iba deklaratórny charakter.

1.6. Žalobca podporne uvádzal nadobudnutie vlastníckeho práva aj vydržaním. Mal za to, že aj keby vyhodnotil súd spornú kúpnu zmluvu ako neplatnú, bolo by ju možné považovať za domnelý právny titul, na základe ktorej vstúpil štát dobromyseľne do držby predmetných parciel v podiele 1/4-ina. Uplynutím 10 ročnej vydržacej doby dňom 14. novembra 1994 ich vydržal žalobca ako právny nástupca ČSSR. Po uzavretí kúpnej zmluvy štát vstúpil do držby uvedenej časti parciel E-Q. Č. XXX D. XXX, správal sa ako vlastník. Z protokolu č. 5 tieto parcely spolu s ďalšími užíval, obrábal, zhodnocoval, nechal na nich skolaudovať rôzne stavby, oplotenie, jednoducho na nich vystaval celú zoologickú záhradu. Počas celej vydržacej doby nedošlo zo strany žalovanej, či zo strany jej právnych predchodcov k rušeniu držby žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu. Aj po prechode vlastníctva žalobcu (1. mája 1991) žalobca nerušene a dobromyseľne nehnuteľnosti užíval po dobu viac ako 10 rokov. Nič na tom nezmenila ani skutočnosť, že neskôr (po 10 rokoch) začal s majetkovoprávnym vysporiadaním niektorých iných parciel KN-E v areáli ZOO Kavečany odkúpením, že ZOO Košice (nie žalobca) uzatvárala v roku 2007 nájomné zmluvy ohľadne niektorých pozemkov v areáli ZOO, že žalobca nemal v roku 2016 v Archíve mesta Košice rozhodnutie o vyvlastnení, ani že v roku 2014 nebol aktívny v konaní na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v katastrálnom území Kavečany. Z listu Zoologickej záhrady Košice (nie žalobcu) z 19. júna 2013 bolo zrejmé len to, že ZOO je správcom majetku žalobcu (ako vlastníka na základe zmluvy o zverení majetku mesta Košice). K predmetným tvrdeniam súd prvej inštancie dodal, že z formulácie nájomných zmlúv z 19. decembra 2007 č. XXXX/RY/XX, XXXX/RY/XX a XXXX/RY/XX nevyplýva, žeby sa prenajímateľ - ZOO Košice tobôž tretia osoba - Mesto Košice zaviazali odkúpiť prenajatý pozemok.

1.7. Pre začiatok aj trvanie doby podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby. Podľa § 199 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom do 31. decembra 1991 právo osobného užívania môže sa zriadiť len k pozemkom, ktoré sú v socialistickom spoločenskom vlastníctve, a ktoré sú podľa územných plánov alebo územných rozhodnutí určené na výstavbu rodinných domčekov, rekreačných chát alebo garáží, alebo zriadenie záhradiek. Pôda určená na iné účely najmä poľnohospodárska pôda nesmie sa na zriadenie práva osobného užívania použiť. Podľa § 872 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak ide o vydržanie vlastníckeho práva k pozemku podľa tohto zákona, kde na základe doterajších predpisov bolo možné nadobudnúť len právo na uzatvorenie dohody o osobnom užívaní pozemkov, môže si oprávnená osoba započítať čas, po ktorej jej právny predchodca mal pozemok nepretržite v držbe aj pred účinnosťou tohto zákona. Z hľadiska oprávnenosti držby stačí i domnelý právny titul. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky z 26. októbra 2016 sp. zn. 6Cdo/362/2014 a konštatoval, že citované ustanovenie umožnilo započítať do vydržacej doby aj oprávnenú držbu, ktorá uplynula do 1. januára 1992, a to aj vtedy, ak predmetom držby bola vec, ktorú podľa skoršej právnej úpravy nebolo možné vydržať, aj ak bola v držbe právnickej osoby a aj takej, ktorá podľa skoršej právnej úpravy nebola subjektom spôsobilým na vydržanie a dokonca aj vtedy, ak išlo o vec, ktorá bola v štátnom vlastníctve (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 8. decembra 1998 sp. zn. 22Cdo/2273/98). Nakoľko ide o originálne nadobudnutie vlastníckeho práva, právne dôsledky vydržania nastávajú so zreteľom na inak v zásade platný intabulačný princíp. Dôsledkom toho je, že nadobudnutie práva vyplývajúceho z vydržania dochádza bez zreteľa na vklad tohto práva v katastri nehnuteľnosti. Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. K námietke žalovanej, ktorá tvrdila, že vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti nadobudla na základe dedičského rozhodnutia prvoinštančného súdu uviedol, že rozhodnutie notára na základe poverenia súdu o tom, ktoré veci a práva prechádzajú z majetku poručiteľa na dediča má iba deklaratórnu povahu, nezakladá vlastnícke právo. Pokiaľ v čase smrti poručiteľa už poručiteľ nehnuteľnosti nevlastnil, nemohlo prejsť vlastnícke právo k nim na dedičov, a teda ani nemali byť predmetom prejednávania v dedičskom konaní.

1.8. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že sporné parcely v žalovanom podiele prešli do vlastníctva štátu a následne žalobcu, a to bez ohľadu na to, že v evidencii nehnuteľnosti to zapísané nebolo. Vzhľadom na všetky uvádzané skutočnosti a s poukazom na príslušné zákonné ustanovenia súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je v časti o určenie jeho spoluvlastníckeho práva k parcelám E-KN č. XXX D. XXX, katastrálne územie Q. dôvodná, preto v tej časti vyhovel. Pokiaľ ide o nárok žalobcu týkajúci sa určenia jeho vlastníckeho práva k parcele E-KN č. XXX/XX, katastrálne územie Q., ktorú mal nadobudnúť na základe vyvlastňovacieho rozhodnutia, resp. titulom vydržania tento považoval prvoinštančný súd za nedôvodný vzhľadom na proces vyvlastnenia. Poukázal na § 24 ods. 1, § 26 ods. 1, 2, § 16 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, § 112 ods. 1, 2, § 113 ods. 1 až 3, § 114 ods. 1, 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, § 56 ods. 1 vyhlášky Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 85/1976 Zb., § 56 ods. 2 vyhlášky 85/1976 Zb., § 57 vyhlášky č. 5/1976 Zb., § 58 ods. 1 vyhlášky 85/1976 Zb., § 58 ods. 2 vyhlášky 5/1976 Zb.. V súvislosti s vyvlastňovacím rozhodnutím považoval za smerodajnú v spore uplatňovanú obranu žalovanej spočívajúcu v tom, že ObNV vyvlastňoval spoluvlastnícky podiel na parcele č. XXX/A/X (F.-Q. XXX/XX) neznámym dedičom po J. Š., hoci dobre vedel minimálne o jednom jeho dedičovi - jeho manželke R. Š., rod. Q., ktorá zomrela X. D. XXXX, ako to vyplynulo zo spisu vyvlastňovacieho konania č. Výst.9860/2617/84-Go, ktorého súčasťou je aj úmrtný list J. Š. s uvedením mena a priezviska pozostaleho manžela, čo žalobca v tomto konaní nerozporoval. Súd prvej inštancie mal dokazovaním za preukázané, že základné konanie po poručiteľovi J. Š., narodenom XX. J. XXXX a zomrelom XX. R. XXXX sa uskutočnilo na Štátnom notárstve Košice-Mesto pod sp. zn. E. a skončilo vydaním rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť 30. októbra 1976 a že boli zistení dedičia zo zákona deti J.Á. Š., narodený XX. D. XXXX, R. K., rod. Š., X. V., rod. Š. a manželka R. Š., rod. Q.. Na základe uznesenia Okresného súdu Košice I sp. zn. 2XD/XXX/XXXX-XX, E. z 9. marca 2018 v dedičskej veci po poručiteľovi J. Š., zomrelom 13. mája 1976 nadobudla podiel v 1/3 k celku na parcele registra E-KN č. XXX/XX v katastrálnom území Q.D. v 1/3 v pomere k dedičstvu X. K., rod. Š. (žalovaná-dcéra poručiteľky), t.j. v 1/9 k celku.

1.9. K tvrdeniu žalobcu o nadobudnutí vlastníckeho práva vydržaním súd prvej inštancie uviedol, že žalobca nemohol vstúpiť do dobromyseľnej držby na základe zákona č. 138/1991 Zb. Dôkazné bremeno o dobrej viere, že mu svedčí nadobúdací titul v danom prípade zaťažovala žalobcu. Súd prvej inštancie vychádzal z úvahy, že kým vo všeobecnosti dobrá viera musí byť hodnotená veľmi prísne, kedy poskytnutie ochrany dobromyseľnému nadobúdateľovi sa s prihliadnutím na individuálne okolnosti posudzovanej veci musí javiť ako spravodlivé, tak v prípade, ak nadobudnutie vlastníckeho práva na základe vydržania tvrdí štát, je nevyhnutné okolnosti vstupu do držby a dobrú vieru posudzovať ešte prísnejšie. Poukázal na riešenie otázky, či žalobca mohol na základe zákona č. 138/1991 Zb. nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 38/95 z 3. apríla 1976, zároveň upriamil pozornosť aj na znenie § 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí a

rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/469/2004 a konštatoval, že podľa jeho názoru je potrebné prísnejšie posudzovať prípad, kedy štát mal dobromyseľne vstupovať do držby na základe domnelého titulu, ktorým bolo vyvlastňovacie rozhodnutie - ako jednostranný autoritatívny akt štátneho orgánu a uzavrel, že žalobca pri bežnej opatrnosti nemohol nadobudnúť presvedčenie, že štát v čase nadobudnutia účinnosti z. č. 138/1991 Zb. bol vlastníkom nehnuteľnosti - disponoval platným nadobúdacím vlastníckym titulom k spornej nehnuteľnosti, teda, že na neho prešlo ex lege vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti, resp. mohol mať aspoň pochybnosti o nadobudnutí vlastníckeho práva. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že žalobca nikdy nevstúpil do dobromyseľnej držby sporného pozemku E-KN č. XXX/XX, preto nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k nemu vydržaním. Na základe uvedeného žalobu o určenie spoluvlastníckeho práva k tejto parcele ako nedôvodnú zamietol.

1.10. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1, 2, § 255 ods. 1, 2 CSP a vzhľadom na výsledok sporu určil, že žalobca z troch určovacích petitov bol úspešný v dvoch, preto mu priznal náhradu trov konania v rozsahu 33,34%, keď odpočítal od jeho úspechu 66,67% jeho neúspech 33,3%-úspech žalovanej. O konkrétnej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. Odvolací súd v dôvodoch napadnutého potvrdzujúceho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie zistil správne skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Na týchto právnych a skutkových záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Žalobca ani žalovaná vo svojich odvolaniach neuviedli žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by priviedli iné rozhodnutie resp. spochybniť vecnú správnosť rozsudku. Vo svojich odvolaniach každý z odvolateľov v podstate argumentoval skutočnosťami uvádzanými už v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré boli predmetom dokazovania a s ktorými sa súd prvej inštancie aj náležite pri rozhodovaní vo veci vysporiadal. Ani počas odvolacieho konania k zmene skutkového ani právneho stavu nedošlo, preto odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré použil súd prvej inštancie odkázal, rovnako, ako i na správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil (§ 387 ods.2 CSP).

2.1. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania a citovanej judikatúry (pozri bod 23.1 až 23.4. a 24.1 až 24.3 rozsudku odvolacieho súdu) odvolací súd mal v preskúmvanej veci za to, že obvodný národný výbor vo vyvlastňovacom konaní konal s osobami, ktoré v tom čase nemali právnu subjektivitu, a teda nemohli byť účastníkmi konania. Takýmto osobám nebolo možné ani ustanoviť v konaní opatrovníka - toho je možné ustanoviť iba žijúcim osobám (ktorých pobyt nie je známy). Správny orgán v danom prípade vydal rozhodnutie proti zomrelej osobe (právne predchodcovi žalovanej), a tým rozhodol o právach a povinnostiach zomrelej osoby, ktorá nemala v čase vydania rozhodnutia procesnú subjektivitu. Z uvedeného dôvodu nielenže nemohlo rozhodnutie nadobudnúť právoplatnosť, ale došlo k vade, ktorá je tak závažná, že vyvlastňovacie rozhodnutie bolo potrebné považovať za nulitný akt a nemohlo nadobudnúť účinky a aj po jeho vydaní ostalo zachované vlastnícke právo dedičov zomrelého pôvodného vlastníka. Správny bol preto záver súdu prvej inštancie, že Československý štát (a následne Slovenská republika) nikdy nenadobudol vlastnícke právo na základe rozhodnutia o vyvlastnení. Zároveň prvoinštančný súd správne uzavrel, že takéto rozhodnutie nemohlo ani zakladať dobromyseľnú držbu zo strany štátu. Keďže štát spôsobil nezákonnosť vyvlastňovacieho rozhodnutia, nemožno toto rozhodnutie považovať za právne akceptovateľný titul vstupu do držby. Vzhľadom na záver, že Československý štát neúčinne vyvlastnil predmetný pozemok, mal súd prvej inštancie za to, že k následnému prevodu pozemku na žalobcu bolo potrebné prihliadať vychádzajúc zo základnej rímskej zásady „nemo plus iuris ad alium transferre potest, quam ipse habet“ (z nepráva nemôže vzniknúť právo). Ak štát riadne nenadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti - pozemkom registra E-KN parc. č. XXX/XX zapísanej na LV č. XXXX (z ktorej boli vytvorené parcely, ktoré sú predmetom tohto konania), nemohlo dôjsť ani k platnému následnému prevodu na žalobcu, a to ani s poukazom na zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Odvolací súd sa s predmetnými závermi v celom rozsahu stotožnil. Pokiaľ žalobca v konaní zároveň tvrdil, že vlastnícke právo nadobudol vydržaním, odvolací súd s poukazom na aktuálnu judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (pozri bod 29.1 až 30.5. rozsudku odvolacieho súdu) a jej rozborom dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie a síce, že podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva na základe vydržania v danom prípade neboli splnené. Inak povedané súd prvej inštancie správne v bode 91. uzavrel, že žalobca nikdy nevstúpil do dobromyseľnej držby

sporného podielu na pozemku parcely E-KN č. XXX/XX, preto nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k nemu vydržaním, a preto v tejto časti súd správne žalobu zamietol.

2.2. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom uplatneným žalovanou - k námietke, že súd prvej inštalácie bez riadneho odôvodnenia nevzal do úvahy, že štát nebol vlastníkom sporných nehnuteľností, a preto nemohol žalobca od štátu nadobudnúť vlastnícke právo podľa zákona č. 138/1991 Zb., odvolací súd uviedol, že táto námietka bol nedôvodná lebo tvrdenie, že štát nebol vlastníkom pozemkov, ktoré nadobudol na základe kúpnej zmluvy bolo nesprávne. Bez ohľadu na platnosť resp. neplatnosť kúpnej zmluvy, táto založila minimálne právny titul ako jednu z podmienok vydržania, ktorého predpokladom je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Súd prvej inštalácie sa touto otázkou náležite zaoberal a svoje rozhodnutie aj jasne a presvedčivo v uvedenom smere odôvodnil.

2.3. Vo vzťahu k ostatným námietkam žalovanej (či sa československý štát stal na základe kúpnej zmluvy vlastníkom sporných nehnuteľností, a to z dôvodu a/ nesprávneho označenia kupujúcej strany, b/ nepriloženia plnej moc na konanie ZOO v mene štátu, c/ zmluva nebola schválená MsNV, d/ zmluva nebola podpísaná oprávneným subjektom, e/ R. Š. nikdy nebola vyplatená kúpna cena, f/ nebol podaný návrh na zápis do evidencie nehnuteľností, g/ zmluva nikdy nenadobudla právnu moc, a preto je absolútne neplatná) odvolací súd (s poukazom na relevantnú právnu úpravu a judikatúru) uviedol, že označenie kupujúceho v kúpnej zmluve („Československý štát - Národný výbor mesta Košice zast. Zoologickou záhradou Košice“) bolo nezameniteľné, z takého označenia bolo zrejme „kto“ resp. „v mene koho“ zmluvu uzatvára. Takéto označenie bolo v tom čase bežné a každým akceptovateľné. Námietka žalovanej v tomto smere bola preto nedôvodná. K ďalšej námietke žalovanej, že nebola predložená plná moc na zastupovanie a nebola podpísaná oprávneným subjektom (k čomu sa prvoinštančný súd vyjadril podrobne v bode 57. svojho odôvodnenia), odvolací súd na doplnenie poukázal na § 23 Občianskeho zákonníka platného a účinného do 28. marca 1990 v zmysle ktorého zastúpenie vzniká na základe zákona alebo rozhodnutia štátneho orgánu (zákonné zastúpenie) alebo na základe dohody o plnomocenstve. Podľa § 25 Občianskeho zákonníka platného a účinného do 28. marca 1990 ak zástupca prekročí rozsah svojho oprávnenia, je tým zastúpený viazaný, len pokiaľ bude takýto úkon schválený. V danom prípade právny predchodca žalobcu konal na základe rozhodnutia štátneho orgánu (štátu prostredníctvom NVmK a zriaďovacej listiny Rady MsNV), nenamietal úkon vykonaný ZOO Košice a na základe neho sa začal správať ako vlastníka pozemku (začal s výstavbou ZOO). Aj táto námietka bola preto nedôvodná. K námietke žalovanej, že zmluva nebola schválená MsNV, a že nenadobudla právnu moc (bod 59. rozsudku prvoinštančného súdu), odvolací súd zdôraznil, že v prípade nejasnosti alebo neurčitosti je právny úkon neplatný (§ 37 Občianskeho zákonníka), pričom ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu (§ 41 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na nejasnosť bodov 8. a 9. kúpnej zmluvy z 14. novembra 1984 je podľa názoru odvolacieho súdu v tejto časti neplatná, preto bolo potrebné postupovať podľa platných právnych predpisov. Podľa § 29 ods.1 Vyhlášky Federálneho ministerstva financií 156/1975 Zb. o správe národného majetku (ďalej len „Vyhláška“) organizácie môžu nadobúdať veci do štátneho socialistického vlastníctva za odplatu od občanov a iných organizácií než socialistických len výnimočne, ak nemôžu tieto veci nadobudnúť od socialistických organizácií a ak ich nevyhnutne potrebujú na plnenie plánovaných úloh, a to za cenu podľa cenových predpisov. Podľa § 29 ods. 2 už citovanej Vyhlášky odplatné prevody vecí od občanov a iných organizácií než socialistických spravujú sa predpismi Občianskeho zákonníka. Podľa § 29 ods. 3 Vyhlášky pre odplatné nadobúdanie vecí nepotrebujú schválenie ústredné orgány štátnej správy, odborové podniky, koncerny, generálne riaditeľstvá trustov a krajské národné výbory. Iné organizácie potrebujú pre takéto nadobudnutie vecí schválenie priamo nadriadeného orgánu: národné výbory nižších stupňov potrebujú schválenie národného výboru najbližšie vyššieho stupňa. Orgány oprávnené schvaľovať odplatné prevody vecí môžu určiť, v ktorých prípadoch nie je potrebné ich schválenie. Na základe § 29 ods. 3 posledná veta Vyhlášky bolo vydané uznesenie Radou MsNV č. XXXX zo 17. septembra 1976, platné aj v čase uzatvorenia predmetnej kúpnej zmluvy (ďalšie - pozmeňujúce vydané nebolo), podľa ktorého organizácie riadené MsNV nepotrebujú súhlas k odplatnému prevodu vlastníctva vecí od občanov a iných než

socialistických organizácií u nehnuteľností do 50 000 Kčs. Samotná skutočnosť, že ZOO Košice v zozname zostavenom v roku 1979 nie je zapísaná nebolo dôvodom vylučujúcim, že sa na ňu toto uznesenie vzťahuje, keďže spĺňa podmienku, že ide o organizáciu riadenú MsNV (viď zriaďovaciu listinu) a spĺňa podmienku cenového limitu. Dôvod, prečo v prílohe ZOO Košice nie je zapísaná spočíva v tom, že v roku 1976 ešte neexistovalo (vzniklo až v roku 1979). Na základe prijatých záverov ani predmetná námietka žalovanej nebola dôvodná. Napokon ani nevyplatenie kúpnej ceny, namietané žalovanou, nebolo dôvodom neplatnosti kúpnej zmluvy, ale žalovaná mohla od kúpnej zmluvy odstúpiť. Takýto prejav žalovanej v konaní nebol tvrdený a nepreukázaný. Skutočnosť, že nebol podaný návrh na zápis do evidencie nehnuteľností tiež nebola dôvodom neplatnosti predmetnej zmluvy, keďže predmetná zmluva nepodliehala registrácii, preto ani nenastúpilo znenie § 47 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka „Ak zákon ustanovuje, že k zmluve je potrebná jej registrácia štátnym notárstvom, je zmluva účinná registráciou. Ak je rozhodnutie záporné, zmluva sa zrušuje. Ak na návrh podaný do troch rokov od uzavretia zmluvy nedošlo k rozhodnutiu príslušného orgánu alebo k registrácii, platí, že účastníci od zmluvy odstúpili“. Žalovaná tiež v konaní nepreukázala, že by kúpna zmluva bola uzatvorená v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, pričom tieseň i nápadne nevýhodné podmienky, musia byť splnené kumulatívne. Rovnako bolo potrebné zdôrazniť, že právna predchodkyňa žalovanej prejavila svoju vôľu uzavrieť kúpnu zmluvu za dohodnutých podmienok, čo potvrdila úradne overeným podpisom.

2.4. Vo vzťahu k vydržaniu predmetného pozemku nadobudnutého kúpou žalobcom, prvoinštančný súd rozsiahlo, jasne o zrozumiteľne v bodoch 69., 70. 71. odôvodnil svoje závery, ku ktorým odvolací súd nemal čo viac uviesť a v plnom rozsahu odkázal na právnu vetu prijatú v Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo 14. novembra 2018, v zmysle ktorej je predpokladom vydržania skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska, t. j. či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod (titulus putativus), teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/287/2006). Pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo 14. novembra 2018). Rovnako odvolací súd poukázal na rozhodnutia a súdnu prax uvedenú v bode 30. odôvodnenia. Uzatváral, že v okolnostiach danej veci právny predchodca žalobcu (štát) po uzavretí spornej kúpnej zmluvy vstúpil do držby časti parciel č. 212 a 230, správal sa ako vlastník, čo vyplynulo z Protokolu č. 5, tieto parcely spolu s ďalšími užíval, obrábal, zhodnocoval. Počas celej vydržacej doby nedošlo zo strany žalovanej, či zo strany jej právnych predchodcov k rušeniu držby právneho predchodcu ohľadne predmetnej parcely. Aj po prechode vlastníctva na žalobcu (1. mája 1991) žalobca nerušene a dobromyseľne predmetné nehnuteľnosti užíval po dobu viac ako 10 rokov.

2.5. Odvolací súd potvrdil ako vecne správny aj závislý výrok o trovách konania, o ktorom súd rozhodol podľa § 255 ods.1, 2 CSP. V odvolacom konaní nebol úspešný žalobca ani žalovaná, preto žiadnej zo strán nebolo priznané právo na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“), ktorého prípustnosť odôvodňovala ustanoveniami § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

3.1. V spojitosti s dovolacím dôvodom § 420 písm. f) CSP namietala zmätočnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k posúdeniu otázky dobromyseľnosti žalobcu zo strany súdu odvolacieho súdu aj súdu prvej inštancie.

3.2. V rámci dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalovaná namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Súd prvej inštancie rozhodol zmätočne, nakoľko na jednej strane uznal platnosť sporných kúpnych zmlúv, avšak následne uviedol, že „aj keby vyhodnotil predmetné kúpne zmluvy ako neplatné, tak pozemky prešli na mesto Košice na základe zákona č. 138/1991 Zb., t.j. ex lege k 1. máju 1991". Takéto konštatovanie je ale nepreskúmateľné a navyše v rozpore s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/107/2008, podľa ktorého pokiaľ štátny orgán pochybil a postupom v rozpore s právnymi predpismi (t.j. protiprávne) umožnil, aby sa štát stal detentorom veci, nie je možné o zásade, že v pochybnostiach sa má za to, že držba je oprávnená (§ 130 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka) ani uvažovať (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. marca 2010 sp. zn. 5Cdo 107/2008 a tiež rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 19. mája 2004 sp. zn. 22 Cdo 469/2004). Súd nižších inštancií bez riadneho odôvodnenia nevzali pri rozhodovaní v úvahu predmetné neprehliadnuteľné skutočnosti. Keďže štát nebol vlastníkom, nemohol žalobca od štátu ani nadobudnúť vlastnícke právo podľa zákona č. 138/1991 Zb. Tak súd prvej inštancie ako aj odvolací súd si v odôvodnení svojich rozsudkov odporujú, nakoľko uvádzajú, že počas celej vydržacej doby nedošlo zo strany žalovanej k rušeniu držby žalobcu ohľadne sporných parciel. Žalobca pritom nemohol byť dobromyseľný nakoľko štát, nebol nikdy zapísaný ako vlastník sporných nehnuteľností v katastri nehnuteľnosti, a to ani v roku 1991. Preto ani nemohol byť presvedčený, že nehnuteľnosti, ktoré sú uvedené v protokole sú v jeho vlastníctve. Žalovaná a jej právni predchodcovia pritom boli stále evidovaní ako vlastníci na liste vlastníctva. A napokon žalobca ani v ROEP, ktoré sa skončilo skoro pred 10 rokmi nenamietal vlastníctvo žalovanej. Naopak žalovaná a jej právni predchodcovia v dedičských konaniach nehnuteľností dedili a boli stále evidovaní ako vlastníci a sa aj cítili ako vlastníci, aj správali. Problematika nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu konštantne ustálená a k predpokladom vydržania vlastníckeho práva Najvyšší súd Slovenskej republiky zaujal právne závery už v mnohých rozhodnutiach, napr. v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/49/2010, sp. zn. 3Cdo/12/2010.

3.3. V rámci dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľka formulovala právne otázky, ktoré doposiaľ neboli podľa jej názoru Najvyšším súdom Slovenskej republiky riešené a to :

1/ Je kúpna zmluva, ktorú uzatváral subjekt v zastúpení za iný subjekt, ktorý nemal zmluvné ani zákonné oprávnenie na takéto zastupovanie, platnou kúpnu zmluvou?. Žalovaná uviedla, že takto zmluva je neplatnou; v danom prípade Odbor výstavby vyvlastňoval v prospech čsl. štátu v správe ZOO Košice. Avšak subjekt - čsl. štát nikdy neexistoval. Oficiálnym názvom štátu najmä v zmysle čl. 1 a 2 Ústavy Československej socialistickej republiky (deklarácia v čl. II Vyhlásenia v úvodnej časti ústavného zákona č. 100/1960 Zb.) aj po zmenách spôsobených prechodom k federatívnemu usporiadaniu niekdajšej ČSSR v roku bola Československá socialistická republika (skratka: ČSSR). Ako by mohli byť nehnuteľnosti vyvlastnené v prospech štátu ktorý neexistoval? Je nevyhnutné zvážiť, či zmluvu v takejto podobe by šlo považovať za platný nástroj vzniku práv a povinností.

2/ V prípade uzatvorenia kúpnej zmluvy medzi Československým štátom a predávajúcim bolo podľa platných a účinných právnych predpisov ku dňu uzatvorenia tejto zmluvy (14. novembra 1984) podmienkou nadobudnutia platnosti tejto zmluvy jej potvrdenie, resp. schválenie Národným výborom mesta? Podľa názoru žalovanej v rozhodnom období bolo bežnou praxou, že na účinnosť kúpnych zmlúv medzi štátom a fyzickými osobami sa vyžadovalo schválenie príslušným národným výborom. Ak potom kúpna zmluva medzi Československým štátom a predávajúcim uzavretá ku dňu 14. novembra 1984 nebola schválená príslušným národným výborom, nebola právne účinná a nezakladala účinky pre zmluvné strany. Kúpna zmluva nebola potvrdená ani schválená Národným výborom mesta Košice, preto nenadobudla právnu moc, nebolo predložené žiadne uznesenie Národného výboru mesta Košice o potvrdení alebo schválení tejto zmluvy, nebol podaný návrh na zápis do evidencie nehnuteľnosti, a štát nebol ani zapísaný ako vlastník nehnuteľnosti za celých 40 rokov. V súlade s § 47 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí preto prezumpcia odstúpenia od zmluvy, ak zmluva do troch rokov nebola potvrdená ani schválená Národným výborom mesta Košice, a taktiež aj preto lebo do troch rokov nebol podaný ani návrh na zápis zmeny v evidencii nehnuteľnosti, teda nedošlo k jej registrácii v evidencii nehnuteľnosti, nie k registrácii štátnym notárstvom, tak platí, že zmluvné strany od zmluvy odstúpili. V uvedenom smere súdy nižších inštancií dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

3/ V prípade dohody medzi zmluvnými stranami, že zmluva nadobudne právnu moc až po splnení odkladacej podmienky, ktorou bolo potvrdenie a schválenie Národným výborom mesta, môže byť zmluva platná a účinná bez splnenia takejto dohodnutej odkladacej podmienky?

Žalovaná prezentovala názor, že zmluva v takomto prípade nemôže byť platná bez splnenia odkladacej podmienky, ak sa zmluvné strany výslovne dohodli, že účinnosť (alebo právna moc) zmluvy nastane až po jej splnení. Odkladacia podmienka (lat. *conditio suspensiva*) znamená, že právne účinky zmluvy nastanú až po splnení danej podmienky. Pokiaľ je v zmluve uvedené, že táto nadobúda platnosť (alebo právnu účinnosť) až po schválení mestským/národným výborom, zmluva pred týmto momentom nenadobúda právne účinky - teda je síce podpísaná, ale právne účinky ešte nenastali. Zmluva síce „existuje“, ale nie je vykonateľná, kým nedôjde k splneniu podmienky. Ak by jedna strana chcela zmluvu uplatňovať pred schválením (napr. previesť vlastnícke právo, plniť záväzok a pod.), druhá strana by to mohla odmietnuť. Ak sa podmienka nikdy nesplní, zmluva právne účinky vôbec nenadobudne. Odkladacou podmienkou zmluvných strán bolo potvrdenie a schválenie zmluvy Národným výborom mesta Košice a nie Mestským národným výborom v Košiciach. Žalovaná tiež zdôraznila, že aj zaplatenie kúpnej ceny bolo viazané na účinnosť zmluvy. Keďže táto nebola zaplatená (čo mal preukázať žalobca), žalovaná a jej právni predchodcovia sa oprávnene domnievali, že kúpna zmluva nenadobudla účinnosť a že došlo k odstúpeniu od zmluvy, a preto žalovaná a jej právna predchodkyňa boli stále dobromyseľné, že sú vlastníkami nehnuteľnosti, a v tejto dobromyseľnosti ostali aj preto lebo v evidencii nehnuteľností boli stále zapísané ako vlastníčky, a ani štát ani mesto za celých 40 rokov ich vlastnícke právo nespochybnilo. Samotný „štát“ vedel, že najprv údajne vykúpil a následne aj vyvlastnil danú parcelu. Súdny nižších inštancií sa vôbec s touto skutočnosťou nevysporiadali, a síce že štát najprv údajne vykúpil a následne aj vyvlastnil danú parcelu. Z tohto konania štátu možno usudzovať to, že si bol vedomý neplatnosti kúpnej zmluvy. Teda niet pochyb o tom že kúpna zmluva nikdy nenadobudla právnu moc a nikdy nedošlo k splneniu odkladacej podmienky. Uvedeného si bol Československý štát-Národný výbor zast. Zoologickou záhradou Košice vedomý a podľa toho sa aj správal. Rovnako si uvedeného bola vedomá aj R.I. Š. rod. Q., ktorá bola aj po podpise zmluvy dobromyseľným vlastníkom pozemkov. Na základe vyššie uvedeného postupu jednoznačne došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, a bol jednoznačne naplnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

4. Žalobca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov.

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

14. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý proces.

15. V danom prípade žalovaná v súvislosti s vytýkanou vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP namietala nedostatočnosť odôvodnenia, jeho nepresvedčivosť, protirečivosť a to, že sa odvolací súd riadne nevysporiadal s jej námietkami.

16. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že žalobca sa v nej domáhal určenia vlastníckeho práva

(spoluvlastníckeho podielu) celkovo k trom E- KN parcelám (č. XXX/XX, č. XXX a č. XXX) v katastrálnom území Q., pričom súdy nižších inštancií uznali opodstatnenosť jeho nároku v dvoch prípadoch, a to E - KN parcely č. XXX a č. XXX. Pokiaľ ide o poslednú E - KN parcelu číslo č. XXX/XX, v jej prípade bola žaloba zamietnutá, pričom v tejto časti žalobca dovolanie nepodal, a tak predmetom dovolacieho prieskumu sa v dôsledku podaného dovolania zo strany žalovanej stala len tá časť potvrdzujúceho výroku odvolacieho súdu, ktorá sa týka už spomínaných dvoch E -KN parcel č. XXX D. Č.. XXX v katastrálnom území Q.. Vo vzťahu k nim boli tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd zhodne toho názoru, že žalobca preukázal svoje vlastnícke právo k dvom v petite žaloby bližšie špecifikovaným spoluvlastníckym podielom predovšetkým v dôsledku uzatvorenej kúpnej zmluvy zo 14. novembra 1984. V uvedenom smere súdy vychádzali zo záveru, že táto zmluva je aj napriek viacerým výhradám, respektíve námietkam žalovanej platným právnym úkonom, na základe ktorého môže byť žalobca ako právny nástupca pôvodného kupujúceho („Československý štát - Národný výbor mesta Košice zast. Zoologickou záhradou Košice“) považovaný za spoluvlastníka sporných nehnuteľností. Pokiaľ ide o už spomínané námietky žalovanej táto predovšetkým spochybňovala to, že zmluva bola riadne uzatvorená, že bola uzatvorená medzi stranami oprávnenými na jej uzavretie, konkrétne spochybňovala označenie kupujúceho ako „Československý štát v zastúpení...“, ďalej tiež namietala nevyplatenie kúpnej ceny, neschválenie spornej zmluvy vtedajšími socialistickými orgánmi, jej nezaevidovanie do evidencie nehnuteľností, pričom v týchto skutočnostiach ako aj časových súvislostiach, keď k náprave nedošlo ani po niekoľkých desiatkach rokov videla to, že žalobca sa nemohol stať riadnym spoluvlastníkom sporných podielov, či už na základe zmluvy resp. vydržania, keďže sa niekoľko desaťročí ako ich vlastník nesprával.

16.1. Po oboznámení sa s dôvodmi napadnutého rozhodnutia sa dovolací súd stotožnil s námietkami žalovanej, že odvolací súd sa riadne a presvedčivo nevysporiadal so všetkými jej námietkami, najmä nereagoval na obranu žalovanej, či v ňou uvedených okolnostiach v súhrne nemožno hľadiť na žalobcu len ako detentora sporných nehnuteľností a nie na ich vlastníka (viď rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/107/2008). Pozornosti dovolacieho súdu neušlo, že odvolací súd sa k jednotlivým námietkam žalovanej (tak ako sú vyššie uvedené) vyjadril v bodoch 32. až 37. svojho rozsudku tak, že ich všetky vyhodnotil ako nedôvodné a v podstate sa stotožnil s tým, čo k nim uviedol súd prvej inštancie na závery ktorého vo viacerých bodoch odkázal. Doplnil argumentáciu s odkazom na relevantnú právnu úpravu a prezentoval jej rozbor vo vzťahu k danej veci. Presvedčivo ale nevysvetlil prečo, napriek nevyplateniu kúpnej ceny, napriek nejasnosti bodov 8. a 9. kúpnej zmluvy z 15. novembra 1984, ktorú sám konštatoval, ako dôvod čiastočnej neplatnosti zmluvy (avšak bez potreby registrácie), napriek desaťročiam trvajúcej „nezaevidovaniu“ zmluvy do príslušnej evidencie nehnuteľností, hoci žalobcovi v tom nebránila žiadna prekážka, dospel k záveru o riadnom nadobudnutí sporných spoluvlastníckych podielov právnym predchodcom žalobcu. Pokiaľ ide o záver o prípadnom nadobudnutí vlastníckeho práva aj titulom vydržania správne v uvedenom smere poukazuje odvolací súd na závery plynúce z Nálezu Ústavného súdu zo 14. novembra 2018 sp. zn. II. ÚS 484/2015 a zároveň z nich cituje, že „...oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod (titulus putativus), teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí (rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 4Cdo/287/2006)... Pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi...“, avšak neuvádza, že hľadiska posudzovania poctivosti nadobudnutia je významné najmä to, či bolo poskytnuté nejaké plnenie (viď posledná veta spomínaného nálezu „...spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie...“), ktoré skutočnosti doposiaľ nevyšli najavo. Bez významu nebol ani poukaz žalovanej na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/49/2010 v zmysle ktorého len dlhodobá držba nehnuteľnosti hoc aj právnymi predchodcami žalobcu bez toho, že by bola preukázaná skutočnosť, ktorá mohla v ňom vyvolať presvedčenie, že sa stal vlastníkom nehnuteľnosti nepostačuje pre ustálenie splnenia podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním.“ Bez povšimnutia nie je podľa dovolacieho súdu ani fakt, že najskôr mal právny predchodca žalobcu sporné podiely na nehnuteľnostiach kúpiť a následne boli tiež

predmetom vyvlastnenia, čo súdy nižších inšancií odôvodňovali administratívnymi skutočnosťami a preto považovali tvrdenia žalobcu za uveriteľné, lenže v kontexte toho, že zatiaľ nebolo preukázané vyplatenie kúpnej ceny a z hľadiska tohto ako bolo koncipovaná zmluva, môže byť rovnako uveriteľné (za stavu jej neschválenia príslušným národným výborom), že jej účinky v dôsledku odkladacej podmienky nenastali. Otázne je tiež prečo sa žalobca už v rámci konania o zostavenie registra o obnove vlastníckych vzťahov svojho práva nedomáhal. Všetky uvedené skutočnosti súdy nižších inšancií riadne nevyhodnotili, tým, že zákonu zodpovedajúcim spôsobom nereagovali na námietky žalovanej ako odvolateľky.

16.2. Vo veci konajúci súd je povinný v ďalšom konaní sa s argumentáciou prednesenou žalovanou riadne zaoberať a vysporiadať, a to uvedením konkrétnych dôvodov na prijatie alebo odmietnutie jej argumentov. Ak súd argument odmietne, musí ho v odôvodnení rozhodnutia buď vyvrátiť, alebo spochybníť, prípadne vysvetliť, z akého dôvodu uvedený argument nie je právne relevantný. Všeobecné konštatovanie odvolacieho súdu založené na odmietnutí argumentácie odvolateľky bez akéhokoľvek náležitého vysvetlenia je nepostačujúce z hľadiska náležitostí požadovaných na riadne rozhodnutie. Čím dôkladnejšia a podrobnejšia je argumentácia sporovej strany, tým dôkladnejšie musí byť aj odôvodnenie súdu, ktorým predložené argumenty spochybňuje alebo vyvracia (k tomu porovnaj nález ústavného súdu z 24. apríla 2024 sp. zn. IV. ÚS 578/2023-66).

17. Dovolanie žalovanej za danej procesnej situácie aká nastala v prejednávanej veci bolo nielen procesne prípustné (§ 420 písm. f) CSP), ale tiež dôvodné (§ 431 CSP), lebo v ňom opodstatnene namietala, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil ako strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z dôvodu, že konanie bolo zaťažované vytýkanou vadou podľa § 420 písm. f) CSP, pre ktorú bolo potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, dovolací súd sa už ďalej nezaoberal ani ďalšími dovolateľkou prezentovanými námietkami smerujúcimi k nesprávnemu právnomu posúdeniu. Najvyšší súd postupoval v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorá sa ustálila na názore, že v prípade dôvodne namietanej vady zmatečnosti ide o procesnú nesprávnosť, pri ktorej je predčasné podrobiť napadnuté rozhodnutie meritórному dovolaciemu prieskumu (1 Cdo 166/2017, 2 Cdo 88/2017, 3 Cdo 146/2018, 4 Cdo 191/2018, 5 Cdo 29/2016, 8 Cdo 70/2017).

17.1. Pre úplnosť vo veci konajúci senát 8C najvyššieho súdu uvádza, že sú mu známe aj právne závery vyplývajúce z rozhodnutí vo veciach sp. zn. 7Cdo/10/2024 a sp. zn. 8Cdo/36/2024, avšak tieto vzhľadom na skutkové odlišnosti na danú vec nedopadajú.

18. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inšancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

19. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inšancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inšancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.